

In het nieuws

In het AD van 19 maart

MONSTERWESP DE AZIATISCHE HOORNAAR RUKT OP, BESTRIJDERS SLAAN ALARMEN ROEPEN OM HULP

‘Hij prikt door je kleding heen en vreet onze insecten op’

Reactie van de voorzitter aan de krant

Vooraf: het ‘Jaar van de Wesp’ gaat niet over de Aziatische Hoornaar

2024 is uitgeroepen tot het jaar van de wesp (zie www.jaarvandewesp.nl of hymenovaria.nl).

Het ‘Jaar van de Wesp’ gaat uitdrukkelijk niet over de Aziatische Hoornaar. De Aziatische hoornaar staat op de Europese lijst van invasieve exoten en wordt bestreden. Het ‘Jaar van de wesp’ gaat over de inheemse soorten.

Wat is het doel van het ‘Jaar van de Wesp’?

Mensen (meer) leren over de meer dan 6.000 in Nederland voorkomende wespsoorten. Vertellen over de bijzondere biologie van deze dieren en het belang van deze dieren in onze natuur. Ook willen we angst verminderen voor wespen in zijn algemeenheid.

Desinformatie in het artikel

Het artikel van 19 maart 2024 draagt niet bij aan het verminderen van angst voor wespen. Het vergroot de angst voor de Aziatische hoornaar en ook die van wespen in zijn algemeenheid. En de reden is dat er sprake is van desinformatie in het artikel. Hopelijk leidt correcte informatie voor eens en voor altijd dat er vanaf 2024 eindelijk gestopt wordt met - welke wesp dan ook - ‘monsterwesp’ te noemen. Of wespen, welke wesp dan ook, ‘agressief’ te noemen.

Wespen zijn niet agressief

Geen enkele wesp is agressief. Ook de Aziatische hoornaar niet. Alle wespen zijn hooguit defensief. Een aantal wespen verdedigt huis en haard (niet eens alle soorten!). Veel dieren doen dat. De mens doet dat ook. Dat maakt wespen niet agressief maar defensief. Door wespen agressief te noemen wordt de angst voor wespen onnodig vergroot. Daar heeft niemand baat bij. Behalve wellicht plaagdierbestrijders.

Allergische reactie

Angst wordt vergroot door een incident te beschrijven waarbij er iemand is overleden. Dat er iemand is overleden is ontzettend vervelend. En steken moeten

ook serieus genomen worden. Maar zo’n voorbeeld noemen zonder aan te geven dat dit een incident is, vergroot onnodig de angst voor deze insecten. Er kan sprake zijn van een allergie voor wespsteken. Ook voor bijensteken. Dat mensen allergisch kunnen zijn voor wespen of bijen is geen reden om wespen of bijen dood te maken. Mensen maken ook geen honingbijen dood omdat er mensen zijn die hier allergisch op reageren. De reden dat dit wel bij wespen gebeurt is omdat er zoveel indianenverhalen verschijnen. Mensen wordt zo aangeleerd om bang te zijn voor wespen terwijl dat niet nodig is.

Helpen biodiversiteit?

Dat er imkers zijn die actief op zoek gaan naar de Aziatische hoornaar, is prima. Er zijn ook andere manieren om hun energie en geld in te zetten voor het verbeteren van de biodiversiteit, maar dat is aan eenieder zelf. Met de manier waarop het jagen op Aziatische hoornaars wordt beschreven wordt de biodiversiteit niet geholpen. Integendeel.

Niet alleen Aziatische hoornaars worden gelokt met de stoffen in die doos die her en der neergezet worden. Ook vele andere insecten zoals wespen, bijen, vlinders komen op die zoetigheid af. Dat is op geen enkele manier goed voor de biodiversiteit en treft ook soorten waar het heel slecht mee gaat. Als er daadwerkelijk zorg is over de biodiversiteit dan zouden dit soort dozen niet geplaatst mogen worden.

Het advies - in het kader van het artikel - om, als je een Aziatische hoornaar ziet, deze dood te maken, is ook een slecht advies. De meeste mensen zijn niet in staat om het verschil te zien tussen een vlieg en een wesp. Er worden jaarlijks op waarneming.nl allerlei verschillende wespsoorten ingevoerd als Aziatische hoornaar. Een veel voorkomende fout is dat een Europese hoornaar of een Stadsreus/Hoornaarvlieg als Aziatische hoornaar wordt ingevoerd. Deze laatste is een zweefvlieg die niet kan steken. Zijn enige ‘wapen’ is doen alsof het een hoornaar is. Een insect dat op geen enkele manier overlast kan bezorgen. Als mensen deze insecten dood gaan maken in plaats van een foto op waarneming.nl in te voeren dan is dat niet goed voor de biodiversiteit. En door de angst voor wespen die jaar in jaar uit gevoeld wordt door misinformatie zijn er mensen die gillend weglopen als ze een Stadsreus/Hoornaarvlieg zien.

Daarom is het advies ook: maak een foto en zet die op waarneming.nl. Maar durven mensen dat nog wel na het lezen van dit artikel? Straks komt dat ‘agressieve beest schuimbekkend’ op hun af? Ik kan me voorstellen dat de

meeste mensen eerder zullen denken: eerst doodmaken en daarna zien we wel. En dat is het gevolg van misinformatie. En het gebruiken van namen als 'monsterwesp' en onzin als dat deze wesp 'schuimbekkend' op mensen afkomt. In de kop staat dat ie door kleding steekt. Alsof dat bijzonder is. Muggen komen ook door kleding heen. Alles bij elkaar ademt het hele artikel de hysterie uit van imkers die bang (gemaakt) zijn.

De Aziatische hoornaar komt niet op mensen af. Als je een nest verstoort kan er wel een ongeluk (een steek) gebeuren. En dat is ontzettend vervelend en een steek moet je ook serieus nemen.

Er wordt een aantal van 11 kg insecten als prooi genoemd. De auteurs van het wetenschappelijke artikel waar dat uit gehaald is, hebben gewaarschuwd om dit aantal van 11 kg niet te pas en te onpas te gebruiken omdat het uitgaat van een groot aantal aannames die lastig te verifiëren zijn. Daarnaast is het informatie uit Spanje. Het zou niet verbazen als de nesten in Spanje groter zijn dan die in Nederland.

De Aziatische hoornaar eet niet alleen honingbijen. Honingbijen zouden zo'n kwart van het dieet zijn. Voor het overige zijn het andere insecten.

En wat is het belang van de imkers? Is dat echt het opkomen voor biodiversiteit? Op de volgende sites zijn wetenschappelijke artikelen te vinden waaruit blijkt dat de honingbij een concurrent is voor wilde bijen. Als biodiversiteit daadwerkelijk het doel zou zijn van de imkers, dan is het verminderen van de hoeveelheid bijenkasten een betere bijdrage voor de biodiversiteit. <https://www.bestuivers.nl/bedreiging/concurrentie-honingbij>

In elk geval draagt het doodmaken van een willekeurig insect zonder kennis van zaken niet bij aan het beschermen van de biodiversiteit. En evenmin het lokken van allerlei insecten in de hoop dat er ook een Aziatische hoornaar bij zit.

Andere nadelen van angst voor wespen en misinformatie

Misinformatie en superlatieven als 'monsterwesp' vergroot niet alleen de angst voor deze wesp maar bevestigt de al bestaande angst voor wespen in het algemeen. En die angst en het idee dat 'alle wespen dood moeten' vergroot ook het gebruik van gif in de natuur. Terwijl het meest gebruikte wespengif (Permas D) helaas vrij te verkopen is door particulieren. Terwijl dit uitsluitend gebruikt mag worden in spouwmuren of onder daken. Omdat het gif gedurende drie à vier maanden actief is en al het water- en bodemleven doodt. Net als alle andere vliegende insecten. Ook de insecten die door het grote publiek als 'nuttig' worden beschouwd. Het gif doodt ook kleine dieren zoals muizen en is ook dodelijk voor katten. Bij gebruik in een spouwmuur moet er ook plastic op de grond worden gelegd. Het gif dat daarop valt moet als chemisch afval worden afgevoerd. Maar dat het is toegestaan in

spouwmuren wil niet zeggen dat het een vrijbrief is om gif in een spouwmuur te gebruiken. Vleermuizen, die het zwaar hebben, zitten soms ook in spouwmuren. Als het dodelijk is voor muizen, wat doet het dan met vleermuizen die eenzelfde gewicht hebben? Het gebruik van dit gif heeft dus vele nadelen.

Wespen zorgen voor balans in de natuur

Wespen zijn van groot belang voor de natuur. Wespen houden de natuur in balans en voorkomen dat er een onbalans ontstaat. Een onbalans leidt tot een plaag, denk aan eikenprocessierups of muggen, met overlast, ziekte of misoogst tot gevolg. Elke wesp heeft zijn eigen specialisme waar de wesp op jaagt of parasiteert. Veel sociale wespen hebben voor 90% vliegen en muggen op het menu staan. Ook zijn er wespen die bladluizen parasiteren. De tuinbouw is hiermee bekend en gebruikt bepaalde wespen commercieel om plaagdieren te voorkomen.

De natuur is ook onze eigen omgeving.

In juli / augustus merken we twee sociaal levende wespen op, de Duitse en de gewone wesp. Die wespen waren al maandenlang onder ons, zonder dat we dat in de gaten hadden, maar toen waren ze druk bezig om (voornamelijk) vliegen en muggen te vangen en te voeren aan het broed. De larven voeden de werksters en zo hebben we als mensen niet in de gaten dat deze wespen in onze omgeving zijn. Zodra het broed gaat verpoppen zijn de werksters klaar met hun werk en hoeven ze alleen maar voor zichzelf te zorgen. In plaats van doodmaken van deze wespen kan het 'wespenverkeer' beter in goede banen worden geleid. Wespen zijn heel plaatstrouw. Een insectenvoederplaats kan het wespenverkeer naar andere plaatsen leiden. Leg op een vaste plaats in je tuin, bijvoorbeeld op je vogelvoedertafel, dagelijks een appelkroostje neer (of iets anders zoets). Dat zorgt dat ervoor dat de wespen daar naartoe gaan zodat er ongelukjes voorkomen worden op je terras. Hou je terras na gebruik schoon zodat het geen vaste ontmoetingsplaats voor wespen wordt. Heb je bloemen in je tuin, dan kunnen ze ook daarop af komen. Wespen hebben ook een specifieke functie als bestuiver, dus daar heb je dan ook profijt van. Maar dit geldt alleen voor de twee welbekende sociale wespen, de Duitse en de gewone wesp. De rest komt niet op mensen af.

Wespen zijn bijzonder interessant en veelzijdig. De soorten zijn in uiterlijk en levenswijze heel verschillend en interessant. Ik hoop dat 2024 het jaar wordt waarin geen enkele wesp nog 'monsterwesp' wordt genoemd.

Als er vragen zijn dan horen we het graag. Ook zijn we bereid om juiste informatie te verstrekken. En verder hoop ik dat uw krant ook (op genuanceerde wijze) aandacht wil besteden aan wespen in dit 'Jaar van de wesp'.

Vriendelijke groet.